בס"ד

אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 841

עורך: הרב עוזיאל אדרי
פרשת השבוע: לך לך
מנהל מערכת: הרב אברהם טריקי

דבר העורך

לך לך אל רצון ה'

'**אל הארץ אשר אראך**', כתב **רש"י** למה לא גילה הקב"ה לאברהם לאיזה ארץ ילך כדי ליתן לו שכר על כל פסיעה ותמוה וכי אם יגלה לו תתקצר הדרך, מבאר **ה'בן לאשרי**' על פי **ה'חידושי הרי"ם**' שסיפר על **ה'אוהב ישראל' מאפטא** שפעם שלח את תלמידו לאי נידח באפריקה לתקן שם ניצוצות קדושה השייכים לנשמתו, כך אצל כל אדם מסע חייו הוא צורך גבוה שמסבבים מן השמים בהשגחה פרטית שיגיע לניצוצות קדושה השייכים לנשמתו שיתקנם ע"י תורתו ותפילתו, אברהם אבינו בכל פסיעה עמל ביגיעה רבה כי חשב שכאן הארץ המובטחת, ובזה זכה לגילויים אלוקיים בכל מקום שהלך, והניסיון שלו היה "לך לך" קושי הפרידה מכל המקומות האלו, שוויתר על ההשגות הגבוהות למען רצון ה' ללכת אל הארץ אשר אראך, ולכן קיבל שכר על כל פסיעה.

בברכת שבת שלום ומבורך
הרב עוזיאל אדרי
רב המרכז הרפואי "סורוקה"
וק"ק 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדויק לבאר-שבע	יום א' יב' מרחשון 10.11.19	יום ב' יג' מרחשון 11.11.19	יום ג' יד' מרחשון 12.11.19	יום ד' טו' מרחשון 13.11.19	יום ה' טז' מרחשון 14.11.19	יום ו' יז' מרחשון 15.11.19	שבת קודש יח' מרחשון 16.11.19
עלות השחר	4:55	4:56	4:57	4:58	4:59	5:00	5:01
זמן טלית ותפילין	5:02	5:03	5:04	5:05	5:06	5:07	5:08
זריחה - הנץ החמה	6:06	6:07	6:08	6:09	6:10	6:11	6:12
סו"ז ק"ש לדעת מג"א	8:10	8:10	8:11	8:11	8:12	8:13	8:13
סו"ז ק"ש להתניא והגר"א	8:42	8:43	8:43	8:44	8:44	8:45	8:45
סו"ז ברכות ק"ש	9:36	9:36	9:37	9:37	9:38	9:38	9:38
חצות יום ולילה	11:25	11:25	11:25	11:26	11:26	11:26	11:26
מנחה גדולה	11:55	11:55	11:55	11:56	11:56	11:56	11:56
פלג המנחה	15:54	15:54	15:53	15:53	15:52	15:52	15:51
שקיעה	16:48	16:47	16:47	16:46	16:46	16:45	16:45
צאת הכוכבים	17:01	17:01	17:00	16:59	16:59	16:58	16:58

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	לך לך
הפטרה:	למה תאמר
כניסת השבת:	16:29
יציאת השבת:	17:20
רבינו תם:	17:55

דבר רב העיר שליט"א

עבד ה'

לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ... וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה...
וַיֹּאמֶר אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה... (בראשית יב, א-ד)

לך לך: להנאתך ולטובתך... **ואעשך לגוי גדול:** שהבטיחו על הבנים ועל הממון...
והיה ברכה: הברכות נתונות בידך... ומעכשיו תברך את אשר תחפוץ (רש"י)

ובאמת אחר הבטחה זו שיצאה מפי הגבורה, מי האיש אשר יפסיד את כל הברכות הללו ולא יזדרז לקיים את ציווי ה'. אך ראה זה פלא, ציווי זה של הקב"ה נמנה במשנה (אבות ה, ג) כאחד מעשרה נסיונות שנתנסה בהם אברהם אבינו, ויש מרבותינו שהפליגו להגדירו כנסיון הקשה מכולם! ויש לתמוה, וכי יש ערך לאדם השרוי בלא בנים ובלא ממון ונטול ברכה ושם ותהילה, עד שצריך 'לנסותו' האם יסכים לגור במקום אחר אשר בו מובטח לו שיושע ויזכה לכל הברכות שבעולם. וביותר יפלא, שהוצרך הכתוב להודיענו שאכן עשה אברהם כאשר דיבר אליו ה', אתמהה!

ברם המתבונן בדברי הכתוב 'וילך אברם כאשר דיבר אליו ה'', יבין מהו גודל הנסיון האמור כאן, שכן כוונת הכתוב להעיד שחרף כל ההבטחות הנשגבות הללו, קיים אברהם את דבר ה' בתכלית השלימות – בלא שום תערובת של כוונה זרה מכל הברכות שהובטחו לו, אלא רק למען שמו באהבה – 'וילך אברהם כאשר דיבר אליו ה'! אכן זהו עבד ה' בתפארתו המקיים את ציווי ה' ללא שום פניה, זולת הרצון הנכסף לקיים את דברו. ובהרצותי דברים אלו בפני בני היקר רבי ברוך נ"ו, הראני שזכינו לכוון בזה לדברי האו"ח הק', עי"ש.

ופוק חזי לדבריו הנשגבים של החסיד הרב יעב"ץ (על מסכת אבות). דהנה מצינו פרשה שלימה בתורה אודות נסיון העקידה, ואילו הנסיון של 'אור כשדים' לא נזכר בתורה אלא בדרך רמז. ויש לתמוה, וכי המוסר כל גופו לשריפה על קידוש ה', הוא פחות ממי שמוכן לעקוד את בנו ע"ג המזבח. זאת ועוד, שנסיון אור כשדים עמד בו אברהם בהיותו ילד קטן אשר הכיר את בוראו בכוחות עצמו הגם שגדל בבית של כפירה ועבודה זרה וכו'. משא"כ נסיון העקידה אשר נתנסה בו אאע"ה אחרי שגדל ונתעלה וזכה להתגלות הקב"ה עד היותו לגדול מזכה הרבים ועמוד של חסד ואמונה בעולם! ופי' הרב בזה ל': 'כי כשחולק אאע"ה על עובדי עבודה זרה הוא בשכל, והשכל הישר מכריחו בכך לאהבת האמת, משא"כ העקידה נעשית מחמת ציווי ה' מתוך פחד ויראה', עי"ש. והיינו שאינו דומה מי שמקיים מצוה מחמת הכרת שכלו והבנתו או מתוך כוונה מכל כוונות העולם – למי שמקיים את מצות בוראו רק משום שכך ציוה לו השי"ת, יען כי אין עבד ה' – בלא ציווי ה', וכדפי'. ובזה נשתבח נסיון העקידה – יותר מנסיון אור כשדים, שכן על העקידה נצטווה אאע"ה מפי הגבורה 'קח נא את בנך... והעלהו שם לעולה' (בראשית יט, ב) אך באור כשדים לא מצינו שציוה ה' את אאע"ה למסור עצמו לכבשן האש, אלא אברהם עצמו הגיע לזה מתוך הכרת שכלו ואמונתו. וזהו עומק דברי הכתוב (בראשית כב, יב) 'עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה', רוצה לומר עתה ידעתי כי מה שעשית הוא מיראת הרוממות לקיים את דברי!

ואכן יסוד זה מפורש בש"ס ובדברי חז"ל במקומות רבים, אך די אם נזכיר דברי הגמ' (עבודה זרה ה, ב): 'תנא דבי אליהו, לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשאוי'. כלומר הגם שאין טוב אלא תורה ויקרה היא מפנינים ומשיבה את נפשו של האדם – 'תורת ה' תמימה משיבת נפש' וכו', מכל מקום צריך האדם להרגיל עצמו ללמוד תורה רק מפני שכך ציוה לנו הקב"ה – 'והגית בו יומם ולילה'. יען כי רק מי שהגיע להכרה זו, יזכה לעמול בה בכל כוחו בכל תנאי ובכל מצב!

ולחידוד הדברים אמרתי להקדים דברי הגמ' (מגילה ג, א) עה"פ (יהושע ה, יג): 'ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והנה איש עומד לנגדו וחרבו שלופה בידו. וילך יהושע אליו ויאמר לו, הלנו אתה אם לצרינו. ויאמר, לא כי אני שר צבא ה' עתה באתי. אמר לו אמש ביטלתם תמיד של בין הערביים ועכשיו ביטלתם תלמוד תורה. אמר לו, על איזה מהן באת, אמר לו, עתה באתי'. ופי' רש"י: 'ועכשיו שהוא לילה היה לכם לעסוק בתורה, שהרי אינכם נלחמים בלילה'. ומכאן למד הש"ס: 'אמר רב שמואל בר אוניא, גדול תלמוד תורה יותר מהקרבת תמידין,

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה וקריאת התורה

העלון טעון גניזה.

אורות הפרשה

לך לך לתורה הקדושה

'ויאמר ה' אל אברם לך לך', כתב **בעל הטורים** פתח הכתוב בלשון **"אמירה"** **'ויאמר** ה' אל אברם לך לך' שבלשון **"אמירה"** בו נברא העולם, כדאיתא **במסכת אבות** בעשרה מאמרות נברא העולם, ללמדך שכל העולם כולו לא נברא אלא בזכות ובשביל אברהם לכך נאמר עליו לשון "מאמר", מבאר **ה'בן לאשרי'** בביאור דבריו על פי דברי **החידושי הרי"ם** זי"ע **'השמים שמים לה"**, **השמים** הם כבר רוחניים **שמים** מזוככים בבהירות רוחנית **לה'**. **'והארץ נתן לבני אדם'**, ואת **הארץ נתן** הקב"ה לנו **לבני אדם** כדי לעשות אותה שעל ידי מעשינו הטובים רוחנית שתהיה גם היא מזוככת כמו השמים, עד שיכירו וידעו הכל שהארץ היא גם לה' כמובטח לנו בגאולה העתידה 'כי מלאה הארץ דעה את ה', וזהו שנאמר לאברהם אבינו ע"ה בלשון "מאמר" שבו נברא העולם, מכיון שאברהם אבינו ע"ה ושרה אמנו ע"ה התחילו לפרסם את אלוקותו בעולם את מצוות התורה הקדושה, ואם כן פעולה זאת שלהם נחשבת להתחלת הבריאה, שעד עתה היה העולם תוהו, וכדאיתא **במסכת עבודה זרה** שמאברהם אבינו ע"ה התחילו ב' אלפין של תורה שהרי בשביל התורה נברא העולם, תנא דבי אליהו ששת אלפים שנה הוי העולם שני אלפים תוהו שני אלפים תורה שני אלפים ימות המשיח, שני אלפים תורה מ'ואת הנפש אשר עשו בחרן'.

לך לך לעבודת ה'

'ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך', מבאר **ה'ברכה משולשת' ארצך** מלשון **רצון** על דרך מש"כ **במדרש** למה נקרא שמה **ארץ** מפני **שרצתה** לעשות **רצון** קונה, לך לך **מהרצונות שלך** ותעזוב אותם, **וממולדתך** מלשון **רגילות** על דרך הכתוב 'ותהי יראתם אותי מצות אנשים **מלומדה**', תשנה את **הרגילות** שלך, **"ומבית אביך"** מלשון **תאוות** על דרך שדרשו רז"ל **במדרש משלי** למה נקרא **אביון** מלשון שמרוב העניות והדלות הוא **תאב** לכל דבר, תפרוש מכל **תאוותיך** ותשוקתך, אמר לו הקב"ה לאברהם אבינו אחר שתזכה לצאת מכל אלה, תגיע **"אל הארץ"** פירוש **אל הרצון** כלומר אחר שתפנה את ליבך מכל התאוות והחומריות, תזכה לעלה עליונה להיות מסור ונתון בכל נפשך לעשות את הרצון העליון **"אשר אראך"**, כתב **במדרש** מדוע לא נאמר לאברהם לאיזה ארץ עליו ללכת, אלא כדי לחבבה עליו וליתן לו שכר על כל פסיעה ופסיעה ועל כל דיבור ודיבור, הכוונה **דיבור** מלשון **מנהיג** כדאיתא **במסכת סנהדרין "דבר"** אחד לדור, ומכיון שלא היה לו רב שינהיג אותו ולא היה יודע איזה הנהגה טובה בעיני הקב"ה שיברר לעצמו, על כן חשב בכל פעם אולי הנהגה זו רצויה לפניו יתברך, ולא גילה לו באיזה דרך בעבודת השם ישכון בה אורו יתברך, כדי ליתן לו שכר על כל דיבור והנהגה טובה שינסה ויעשנה למצוא חן בעיני ה' יתברך, כמ"ש **במדרש** 'אורח חיים פן תפלס נעו מעגולתיה לא תדע', אמר רבי אבא בר כהנא אמר הקב"ה לא תהא יושב ושוקל במצותיה של תורה, לא תהא אומר הואיל ומצווה זו גדולה אני עושה אותה ששכרה מרובה והואיל וזו מצוה קלה איני עושה אותה, מה עשה הקב"ה לא גילה להם לבריות מהו מתן שכרה של כל מצוה ומצוה כדי שיעשו כל המצות בתום.

לך לך לעבודת הבירורים הניצוצות הקדושות

'ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך', מבאר **הצדיק מרעננה** זיע"א על פי מה שכתב **האור החיים הקדוש** אם לא היו בני ישראל חוטאים היה כחם חזק כאבן השואבת (מגנט) ששואבת את הברזל והברזל בעצמו נמשך אחריה, כן היו כל הניצוצות הקדושות שבעולם נמשכים לארץ ישראל ונהיים מתוקנים שם על ידי בני ישראל ולא היו צריכים לצאת לגלות, אך מכיון שעל ידי החטא נחלש כוח המשיכה על כן היו מוכרחים לצאת לגלות לאותם המקומות ששם פזורים הניצוצות הקדושות, ומכיוון שכל עבודת אברהם אבינו ע"ה הייתה "עבודת הבירורים" להעלות את הניצוצות הקדושות, על כן הוכרח להיות נע ונד רוב ימיו כי תיקן והעלה כל הניצוצות הקדושות הגבוהים שהיו במקום ששייכים לשורש נשמתו, וכשכבר לא היה שם מה להעלות אמר לו ה' **"לך לך"**, שכבר אפסו כאן הניצוצות הקדושות הגבוהים **"מארצך"** שהרגישו קדושתך ובאו להידבק בך ועתה כבר איננה ארצך, שאין בהם ניצוצות קדושות השייכים לך, והגויים שאותם הניצוצות הקדושות היו בתוכם הם נמשכו מעצמם לאברהם אבינו ע"ה ובאו אליו שיגייר אותם, **"וממולדתך"** הכוונה לניצוצות הקדושות "הבינונים" שרק כאשר היה בעיר מולדתו אזי יכלו להרגיש את קדושתו לבוא ולהידבק בו, **"ומבית אביך"** וגם הניצוצות הקדושות "הקטנים" שלא הרגישו בקדושתו אלא אם כן היו איתו ממש בבית אביו, אמר לו הקב"ה כולם כבר נתעלו על ידך ושוב אין כאן יותר בשבילך שום עבודת הבירורים שכבר סיימת הכל, ועל כן קום ולך **"אל הארץ אשר אראך"** ששם מוכן לך הרבה עבודת הבירורים של ניצוצות קדושות חדשים השייכים לך.

אורות הכשרות

שנאמר עתה באתי', עי"ש. ובתוס' (שם) פירשו: 'הלנו אתה' – האם בשביל תלמוד תורה באת דכתיב תורה ציוה לנו, 'אם לצרינו' – או בשביל הקרבנות שמגינים עלינו מצרינו. ועל כך השיבו המלאך, 'עתה באתי' – על תלמוד תורה באתי דכתיב ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, עי"ש.

ומקדמת דנא שמעתי יסוד נפלא בשם הרב מפוניבז' רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, בביאור דברי התוס' הללו, והוא שיש שני גדרים במצות תלמוד תורה: יש תורה הנלמדת מתוך 'ציווי', כמאמר הכתוב 'תורה ציוה לנו'. ויש תורה הנלמדת מתוך הכרה שהיא 'שירת חייו' עלי אדמות, כמאמר הכתוב 'ועתה כתבו לכם את השירה הזאת', עכת"ד.

הרי לפנינו סוגיא ערוכה בש"ס עפ"י דברי התוס' הללו, שיש מעלה יתירה בתלמוד תורה הנלמד מתוך הכרה שהיא שירת חייו בבחינת 'ועתה כתבו לכם את השירה הזאת', על פני הלומד תורה רק מתוך ציווי ה' בבחינת 'תורה ציוה לנו', שהרי זו היתה עיקר תביעתו של המלאך – 'עתה באתי', וזה היה עיקר התיקון של יהושע – 'מלמד שלן בעומקא של הלכה'. ולכאורה זה סתירה למה שהוכחנו לעיל מדברי הכתובים ומדברי הש"ס (עבודה זרה שם), שעיקר מבחנו של עבד ה' הוא בלימוד תורה וקיום מצוות רק מתוך ציווי ה', וזה היה עיקר ה'נסיון' של אברהם אבינו ע"ה.

אך לכשנתבונן נראה, שלא זו בלבד שאין כאן סתירה כלל אלא אדרבה הדברים משלימים זה את זה. שכן הרואה יראה דאחר דברי הכתוב 'ועתה כתבו לכם את השירה הזאת', מיד סמיך ליה 'ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם'. רוצה לומר, שהלומד תורה מתוך דרגה מעליותא שהתורה היא שירת חייו בבחינת 'ועתה כתבו לכם את השירה הזאת', אזי מבחנו הגדול להוכיח שהוא לומד תורה לקיים את ציווי ה' – הוא 'ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם', יען כי בזה שהוא מוכן להפסיק מלעסוק בעמל התורה שהיא משוש חייו כדי ללמדה לאחרים, ופעמים שהוא צריך ללמוד עמהם בדברים פשוטים לפי רמת השכלתם כגון בדברי אגדה ופסקי הלכות לקיים מ"ש 'שימה בפיהם', זהו האות שגם כשהוא עמל בתורה לעצמו הוא בעיקר מפני ציווי ה', הגם שהתורה היא מחמד עינו ומשוש ימיו והיא יקרה בעיניו מפנינים. וסימנא טבא אמינא להאי מילתא, מסיום דברי הכתוב 'למען תהיה השירה הזאת לְעֵד בבני ישראל', והיינו שהעומד במבחן זה של 'שימה בפיהם', הרי שזוהי 'העדות' שגם עמלו בתורה הוא כדי לקיים מצותי, וכדפי'. אמור מעתה שעיקר 'הנסיון' של אברהם המבואר לעיל, ועיקר 'מבחנו' של לומד התורה – אחד הם, ומקראות התורה וסוגיות הש"ס הנז"ל מיושבין בזה כמין חומר, ודו"ק.

ומכאן נשכיל להכיר בגודל ערכו ועוצם גדולתו של מרן 'מאור ישראל' זצוק"ל, אשר עמד ב'נסיון' זה כל ימי חייו עלי אדמות, שכן מחד התורה היתה מחמד עינו ושירת חייו וכל חפצי ומנעמי העולם הזה היו בעיניו כקליפת השום לעומתה, אך מאידך היה מוכן להתנתק מדביקותה רק בשביל דבר אחד – 'ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם'! ובזה הוכיח שעיקר עמלו בתורה היה לקיים ציווי ה', וכשמו כן הוא רבינו עובדיה – 'עבד ה'' במלוא מובן המילה!

בברכת שבת שלום ומבורך

הרב **יהודה דרעי**

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

"בד"ץ" מהדרין"

שע"י

הרבנות הראשית באר-שבע

מחלקת "כשרות מהדרין"

בראשות כב' המרא דאתרא הרה"ג יהודה דרעי שליט"א

הודעה משמחת

הננו להביא לידיעת בעלי השמחות והאירועים

כי ניתן לקבל בכל האולמות והקייטרינג

אירוע "כשר למהדרין"

מטעם בד"ץ הרבנות באר-שבע

וזאת בהודעה לפחות של 3 ימים לפני האירוע

למפקח הרב דורון חג'ג' 054-8196498

שימו לב! רק אירוע הנושא תעודה מיוחדת מטעם בד"ץ ב"ש ומוצבת בשערי האולם הינו תחת פיקוחינו ואחריותינו.

בברכת יאכלו עניים וישבעו

מחלקת כשרות מהדרין

שע"י הרבנות באר-שבע

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

מהלכות שבת ויום טוב - א'

ש. לפני מספר שבועות היתה הפסקת חשמל בשכונתנו (שכונה ד') ולאחר זמן חזר החשמל, והיו חילוקי דעות בצבור אודות התבשילים המונחים בפלטה חשמלית מערב שבת, כיצד היה עלינו לנהוג.

ת. יש לחלק תשובה זו לשלושה אופנים:

א. אם היה התבשיל מבושל כל צרכו בעת הפסקת החשמל, וגם נותר חם שהיד סולדת בו עד שחזר החשמל (כגון בהפסקת חשמל קצרה) מותר לאוכלו בשבת אפילו כשהוא חם. והמחמיר שלא לאוכלו אלא לאחר שיצטנן, תבוא עליו ברכה.

ב. אם היה התבשיל מבושל כל צרכו בעת הפסקת החשמל, אך הספיק להצטנן עד שחזר החשמל (כגון בהפסקת חשמל ארוכה), אסור לאוכלו בשבת כשהוא חם אלא יש להמתין עד שיצטנן.

ג. אם לא היה התבשיל מבושל כל צרכו בעת הפסקת החשמל, אסור לאוכלו בשבת, בין כשהוא חם או צונן. ואולם במוצאי שבת, מותר לאוכלו.

ש. לעיתים קורה שהגז נכבה בשבת או שהפלטה חשמלית הפסיקה לפעול, האם מותר להעביר את התבשילים ולהניחם על גבי בפלטה של השכן.

ת. גם תשובה זו יש לחלק לשלושה אופנים:

א. אם היה התבשיל מבושל כל צרכו ויש בו רוטב, מותר להעבירו לפלטה חשמלית של השכן, רק אם היה התבשיל חם באופן שהיד סולדת בו.

ב. אם היה התבשיל מבושל כל צרכו ואין בו רוטב, מותר להעבירו לפלטה חשמלית של השכן אפילו אם הוא צונן לגמרי.

ג. אם לא היה התבשיל מבושל כל צרכו, אסור להעבירו לפלטה אחרת בכל אופן. בין כשהוא חם או צונן, ובין כשהוא עם רוטב או יבש.

ש. סיר העומד על גבי להבה קטנה, האם מותר להזיזו בשבת ללהבה גדולה יותר.

ת. מותר להעביר סיר העומד על גבי האש, מלהבה קטנה ללהבה גדולה יותר. ובלבד שהיתה האש מכוסה בפח, והתבשיל מבושל כל צרכו. וכן מותר להזיז סיר המונח בפלטה חשמלית בשבת, לצד אחר שהוא חם יותר, ובלבד שהיה התבשיל מבושל כל צרכו.

ש. הנוטל בשבת סיר מעל גבי האש, האם מותר להחזירו.

ת. מותר להחזיר את הסיר על האש בשבת, ובלבד שנתקיימו בו כל התנאים דלהלן:

א. שהתבשיל היה מבושל כל צרכו, כולל העצמות שבתוכו - אם דרכו לאוכלן. אך אם אין דרכו לאוכלן, אין צריך שגם העצמות יהיו מבושלים כל צרכן.

ב. אם יש בתבשיל רוטב, אל יחזירנו אלא אם כן היה רותח באופן שהיד סולדת בו. ואם היה יבש, אין צריך שיהיה חם.

ג. האש היתה מכוסה, כגון פח שעל גבי הגז או פלטה חשמלית.

ד. לא הניח את הסיר על גבי הקרקע או כל דבר המחובר לקרקע, אלא היה הסיר בידו או שהניחו על גבי כיסא או שולחן. ויש מקילין גם בשיש שבמטבח אף שהוא מחובר לקרקע. ואם מחזירו לפלטה חשמלית, מותר אף אם הניחו על גבי קרקע או המחובר לקרקע.

כן היא דעת מרן השו"ע, וכן נוהגים הספרדים. אך לדעת הרמ"א, יש להוסיף על התנאים הנ"ל, שיהיה בדעתו להחזירו. וכן שיהא הסיר מונח בידו, בלא שהניחו כלל אפילו בדבר שאינו מחובר לקרקע.

ש. פעמים שהחמין מצטמק והולך ויש חשש פן יחרך, האם מותר לערות עליו מים רותחים העומדים על גבי הפלטה מערב שבת.

ת. אסור לערות מים רותחים בשבת אל תוך תבשיל ההולך ומצטמק, אפילו אם הורד מהאש. ויש למחות בדרכי נועם בידי אותם הנוהגים לעשות כן, מפני שמנהגם זה בטעות יסודו. אולם בדיעבד, אין לאסור תבשיל שהעירו בו מים רותחים. ומנהג אחינו האשכנזים להקל בזה אף לכתחילה, ובלבד שהתבשיל הורד קודם לכן מהאש.

ש. פעמים שהחמין לא הצטמק די הצורך, האם מותר להוסיף עליו בשבת כרים וכסתות כדי למהר בישולו.

ת. יש לחלק תשובה זו לשלשה אופנים:

א. אם היה התבשיל מבושל כל צרכו, מותר להוסיף עליו כרים וכסתות כדי למהר את בישולו.

ב. אך אם לא היה התבשיל מבושל כל צרכו, אסור להוסיף עליו כרים וכסתות. ולא עוד אלא אפילו נפל ממנו המכסה, אסור להחזירו בשבת מפני שעל ידי זה ממהר את בישולו.

ג. במה דברים אמורים, כשהיה התבשיל מכוסה מערב שבת ורוצה להוסיף עליו כיסוי. אך אם לא היה התבשיל מכוסה מערב שבת, אסור לכסותו בשבת אף בתבשיל שהיה מבושל כל צרכו.

דבר רבני הקהילות

הרה"ג אורן נזרית שליט"א

רב ק"ק "יגדיל תורה" שכונה ו' הישנה באר-שבע

חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום

מובא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ בפרשתנו (ח"א עז ע"ב): שהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מצוה את הנשמה שתברך לו מאה ברכות. **וע"י המאה ברכות** נפתחים המקורות העליונים, המריקים שפע ברכה לכל העולמות, והיא נשמרת מאחיזת החיצונים. **ומובא במדרש תנחומא** (בראשית ד) כשם שהאדם מברך לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כך ה' מברכו. **וכתב בספר הַקָּדוֹשׁ 'תולעת יעקב'** (חלק השלישי, סדר ברכות הנהנין): 'החפץ והרצון העליון שיברכו לשמו הגדול על כל אשר יצר – והנהנה מן העולם ומברך על הנאתו, הוא סבה שיִתְבָּרַךְ השם הגדול, ומשם יבוא השפע וקיום לכל היצור'. **ומובא בגמרא** (מנחות מג ע"א) תניא היה רַבִּי מאיר אומר חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום שנאמר ועתה יִשְׂרָאֵל מה ה' אלהיך שואל מעמך, הרי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מתחנן אלינו: ברכוני! הרי לברכות האלו יש כח להשפיע יראת שמים, כמו שממשיך הפסוק ואומר "כי אם ליראה", שזוכים ליראת שמים על ידי הברכה, וכמה שאדם יכול להתחזק בעבודה זו! **כשאדם מברך לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא,** ראשית כל, הוא מחדיר בעצמו את האֱמוּנָה, כדמצינו בפסוק (כב-כג): 'וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סְדֹם, הֲרִמֹתִי יָדִי אֶל ה' אֵ-ל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אִם מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל וְאִם אֶקַּח מִכָּל אֲשֶׁר לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת אַבְרָם'; אין לי כלום – כל הברכה היא רק מבורא עולם, כשאדם מברך ונותן לבו לברכה, הוא יודע שיש בורא עולם, והוא מתחזק נגד המחשבה אשר (דברים ח, יז): "כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחַיִל הַזֶּה", שזהו ולא תאמר אני העשרתי כו', הנ"ל, שום דבר לא בא מבשר ודם – הכל מהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וזה כח נפלא שאדם שם לב בברכה – שהוא יִתְבָּרַךְ מקור כל הברכות. ובפרט כשאדם מברך ברכת שֶׁהַכֹּל נִהְיֶה בִּדְבָרוֹ, איזו אֱמוּנָה האדם מחדיר אז בקרבו, יש עובדות מצדיקים שהיו מחוללים נסים בברכה זו, ובפרט כאשר היו נתונים בעת צרה. **מעשה** באחד מחכמי טוניס הנודעים, אשר הילך בחוצות העיר יחד עם מלויו, ולפתע התנכל אליהם ישמעאלי אחד שונא יִשְׂרָאֵל מובהק, וביקש לפגוע בהם, אמר הרב לתלמידיו, נוסו על נפשכם והניחו לי להתמודד עמו, ויהי כבוא הערבי הסכים ושאל למבוקשו, והַצַּדִּיק ביקש כוס מים לשתות, והרשע שלא חשד במאום, מילא את הבקשה. או אז ברך הַצַּדִּיק על הכוס בקול רם וצלול ובהשתפכות הנפש – ברוך אתה ה'... שֶׁהַכֹּל נִהְיֶה בִּדְבָרוֹ, ותיכף כשהגיש את הכוס לפיו לשתות, עבר שם המושל, הפחה הראשי, שהלה היה נתון למרותו, וכשראה את נתינו מבקש לפגוע בצדיק, אמר, את כל היהודים אתה יכול להרוג, רק את הרב שלהם אתה חייב להשאיר חי, בו אל תפגע... וכך ניצלו הן התלמידים שנסו על נפשם בעוד מועד, והן הַצַּדִּיק שנפשו היתה לו לשלל. **וכך מסביר זאת המשגיח הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי דָּן סָגַל שליט"א,** שענין ברכת שֶׁהַכֹּל נִהְיֶה בִּדְבָרוֹ, שאדם מחדיר בעצמו את האֱמוּנָה שאין עוד מלבדו, על דרך מה שכתב רַבֵּנוּ הגאון הַקָּדוֹשׁ, רַבִּי חַיִּים מִוואלוז'ין זי"ע (נפש החיים שער ג, פרק יב). ולְאֱמוּנָה הזאת זוכים על ידי אמירת ברכת שֶׁהַכֹּל נִהְיֶה בִּדְבָרוֹ. ועל ידי הזהירות בברכות מגיע האדם גם לידי הכנעה וביטול של כל כולו רק לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. **וכמבואר בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ** (וירא קב ע"ב), **ובמדרש** (ב"ר מט, ד): איך שאַבְרָהָם אָבִינוּ היה משכנע את הברואים להכיר בהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ולְבָרֵךְ בְּרכת המזון לשמו יִתְבָּרַךְ. **ויהי רצון** שנזכה להתחזק בעבודת אמירת המאה ברכות, **וזכור אזכור את מרת אימי ארלט חנה זללה"ה בת פרחה תחי' שהשבת פקידת שנתה רוח ה' תניחנה בגן עדן, שהיתה זהירה מאוד לבטא בחיל ורעדה בקול רם כל אות בברכה מתוך סידור, וראה עוד מש"כ בס"ד בשיחות חיזוק** (פרשת לך לך) **שבכל יום, ובפרט בשבת קודש, נזכה להשפיע חיים לעולם, ונזכה לגאולה שלימה, ולבנין בית מקדשנו ותפארתנו, במהרה בימינו, אמן.**

בברכת שבת שלום ומבורך

הרב אורן נזרית

זיכוי בבית דין של מעלה

חזותו החיצונית של האיש הייתה שונה מקהל פוקדי בית המדרש של חסידי הוסיאטין בתל־אביב. הוא נראה אדם באמצע שנותיו, אזרח ישראלי מן השורה, כיפה לראשו. האיש חיפש בארונות הספרים, עד שמצא את מבוקשו - ספר 'אור החיים', פירושו הנודע של רבנו חיים בן־עטר על התורה.

האיש התיישב באחת מפינות בית־המדרש, ובהתלהבות החל לשקוד על פירושו של 'אור החיים' על פרשת השבוע. דבר־מה בלימודו המיוחד משך את תשומת ליבו של ר' מרדכי־שרגא בוימינגר. הוא ביקש לדעת מי האיש ומה משך אותו להיכנס לבית־המדרש הזה דווקא. בשלב מסוים אזר עוז, התיישב ליד האיש ופתח עמו בשיחה.

אך בקושי הסכים האיש להתיק את עיניו מן הספר. כאשר שמע מר' מרדכי־שרגא כי הוא נין ונכד האדמו"ר רבי ישראל פרידמן מהוסיאטין, פער את עיניו לרווחה ואמר: "אם כן, אתה אולי האיש הנכון לשמוע את אשר אירע עמי היום".

הניח האיש סימנייה בדף שעמד בו, סגר את הספר, והחל לגולל את סיפורו:

"נתנאל שמי, כיום תושב חיפה. נולדתי באוקראינה, בעיירה שרוב תושביה היו חסידי הוסיאטין, ובהם גם הוריי. בעודי ילד, בשנת תרצ"ז, עלה האדמו"ר לארץ. בגלל תנאי התקופה וריחוק המקום מהרבי, התרופפו והלכו קשריי עם החסידות.

"הצטרפתי ל'מועדון הגשמה' ציוני, שבו טיפחו את חזון הציונות, אידאלים של עשייה למען ארץ ישראל, ערכי עבודת האדמה ועוד. למרבה הצער, שיעורי תורה לא התקיימו שם, ואט־אט פרקו החברים את עול התורה והמצוות.

"סוף־סוף עלה בידי הקבוצה, ואני בתוכה, לעלות לארץ. בתחילה היו כולם חדורי אידאלים, התלהבות ועשייה, אולם עם הזמן התפרדה החבילה. כל אחד שקע בבניין עולמו הפרטי. התפוגגות החלום גרמה לי לפתוח בתהליך איטי של חזרה למקורותיי. חבשתי כיפה והלכתי לשיעורי תורה, ובהמשך התקדמתי לשמירת שבת ועוד.

"באותו זמן נזכרתי באחד ממראות ילדותי, כאשר אבי היה יושב ולומד בספר 'אור החיים'. התחלתי ללמוד אף אני בקביעות ב'אור החיים'.

"לפני כמה שבועות שכבתי לישון, ופתאום חשתי מחנק נורא. ליבי כאילו פסק מלפעום ושקעתי באפֵלה מוחלטת. מיד במעבר חד חשתי כי אני טס כלפי מעלה, ואור יקרות עצום שטף את עיניי. בתודעתי חדרה ההכרה כי אני נמצא בעולם האמת.

פניני עונג שבת

לך לך לברכת ה'

'ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך', מבאר **ה'בן לאשרי' "לך לך"** בגימטריה **"מאה"**, כדאיתא **במסכת מנחות** חייב אדם לברך **מאה ברכות בכל יום** שנאמר 'ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך', שעל ידי מאה ברכות בכל יום זוכים לברכת ה', **"מארצך"** אתה מעלה ומזכך את הגשמיות מהחומריות **והארציות**, **"וממולדתך"** שההשפעה על ידי מאה ברכות היא **הולדה** של פירות טובים בגשמיות וגם ברוחניות, שכל אדם שיאכל אותם יזכה לתוספת של יראת שמים, כמו שמצינו **במסכת בבא בתרא** באכילת מעשר שני בירושלים שהביא יראת שמים באלו שאכלהו, **"ומבית אביך"** "ומבית" מלשון "פנימיות" מקום פרטי, "אביך" מלשון "רצונך" מלשון "הבה", שנאמר 'לא הבה יבמי', על ידי מאה ברכות יתגלה **הפנימיות** של **רצונך** לעבודת השם, **"אל הארץ" הארץ** מלשון **רצון** על דרך מש"כ **במדרש** למה נקרא שמה **ארץ שרצתה** לעשות **רצון** קונה, **"אשר"** מלשון "חוזק" כדאיתא **במסכת גיטין "אשור"** הב לה, כלומר מהרו **והתחזקו** ותנו לה גט, שעל ידי זה תזכה **שיתחזק כחך** בגשמיות וברוחניות, **"אראך"** גימטריה **"רכב"** שהמאה ברכות בכל יום הם השער לה' צדיקים יבואו בו, שעל ידם תזכה להתעלות במעלות הקדושה והטהרה, עד שתהיה **מרכבה** לשכינה הקדושה כדכתיב 'ויעל ה' מעל אברהם', וכדרשת רז"ל **במדרש** האבות הן הן המרכבה.

מגן אברהם מגן דוד

'והיה ברכה', איתא **במסכת פסחים** אמר הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה **'והיה ברכה'**, בך אברהם ובשמך חותמים בברכת אבות שבתפילת שמונה עשרה **"מגן אברהם"** ולא ביצחק ויעקב", שזכותו גדולה להגן על ישראל לעד ולנצח. מבאר **ה'ברכה משולשת' "מגן אברהם"**, במספר קטן גימטריה **כ"ו** כשם **"הוי"ה"**. **'והיה ברכה'**, התיבה **'והיה'**, היא צירוף אותיות **"הוי"ה"**, וחתימת ה**"ברכה"** של **"מגן אברהם"** תהיה בשמו של אדם שהגימטריה של שמו תהיה כמניין **"והיה"** שהיא גימטריה **"אברהם"**. וכן על דוד המלך איתא **במסכת פסחים** 'ועשיתי לך שם כשם הגדולים', תני רב יוסף זהו שאומרים **"מגן דוד"**, **"הגדולים"** בגימטריה במספר קטן **כ"ו** וכן **"מגן דוד"** בגימטריה במספר קטן **כ"ו**. ושניהם מספרם כמו **"מגן אברהם"** במספר קטן כנ"ל. והנה **"אנכי מגן לך"**, בגימטריה במספר קטן **כ"ו**, שהוא שם הקדוש **הוי"ה**. וזהו שנאמר 'ואתה ה' מגן בעדי', **"מגן בעדי"**, במספר קטן ג"כ בגימטריה **כ"ו** כשם **הוי"ה**.

בס"ד

ציבור שוחרי התורה

מוזמן לשיעורו המרתק של הרב הגדול הדרשן הנודע פה מפיק מרגליות

הרה"ג

שלמה לוינשטיין

שליט"א

שיתקיים בעז"ה ביום ראשון יב' מרחשוון תש"פ

(10.11.19) בשעה 20:30

בישיבת "נתיב השבים" שבזי 17 באר שבע

לעילוי נשמת
הרב **יוסף שלמה טריקי** זצ"ל
בר עליה ז"ל

לעילוי נשמת
הרבנית **רחל טריקי** ע"ה
בת סימי ז"ל

"דמויות עלומות שלא הכרתי לקחוני והובילו אותי לאולם מואר שבו עמד שולחן. משני צידיו ישבו שני אישים מכובדים. הבנתי שזהו בית־דין של מעלה, וכי ממתינים לשלישי האמור לשבת בכיסא האמצעי.

"פתאום נכנס אל בית־הדין ישיש מזוקן והתיישב בכיסאו. הנחתי שהוא אב בית־הדין. בטרם החל הדיון שאל הישיש: 'האם אכן הגיע זמנו של האיש הזה לעלות לכאן?'.

"דממה השתררה לכמה רגעים ואז נשמע שוב קולו של אב בית־הדין: הלוא הוא מתמיד ללמוד בספר 'אור החיים'... נוצרה המולה, ופתאום חשתי כי אני טס במהירות, הפעם כלפי מטה, עד שהתעוררתי כולי רועד מפחד ומהתרגשות.

"החלום הותיר בי רושם עז. התחזקתי מאוד ושיניתי את כל דרכיי לטובה, ובתוך כך הוספתי כמובן להקפיד על שיעורי הקבוע ב'אור החיים'.

"היום בבוקר", המשיך האיש לספר באוזני ר' מרדכי־שרגא, "באתי לתל־אביב לצורך סידורים. פתאום הבחנתי בשלושה יהודים, בעלי חזות חסידית, עולים במעלה הרחוב. במהרה הבנתי כי שניים מהם מלווים את הישיש שביניהם. כשהתקרבתי הבחנתי בתווי פניו של הישיש וכמעט התעלפתי. זה היה אב בית־הדין שראיתי בחלומי!

התחלתי לעקוב אחריהם, וברגע שהדבר התאפשר שאלתי את אחד המלווים מיהו האיש הזקן. הוא ענה לי כי זה האדמו"ר מהוסיאטין. זה היה לי כמין הלם. בבת אחת צפו לנגד עיניי זיכרונותיי מבית אבא וזיכרונות הילדות מחסידות הוסיאטין.

"הייתי נרגש כולי והחלטתי ללכת בעקבותיהם עד בית־מדרשו של הרבי ברחוב ביאליק, בתקווה שיינתן לי להיכנס אליו לפגישה אישית. התפללתי תפילת מנחה בבית המדרש, ומבעד לחלון יכולתי לצפות בתפילתו של האדמו"ר. המראה הזכיר לו שוב את הניחוח המיוחד של החסידות בעיירת הולדתי.

"עם סיום התפילה ביקשתי רשות להיכנס אל האדמו"ר. נכנסתי, והרבי הביט בי במבטו החודר ושאל: 'מי אתה ומה אתה מבקש?'.

"מרוב התרגשות בקושי פציתי פה, וכאשר התגברתי אמרתי: 'האם צריך אני לספר לרבי מי אני? הלוא רק לפני שבועיים פסק הרבי את דיני לחיים בבית דין של מעלה'... מרוב התרגשות פרצתי בבכי.

"לאחר שנרגעתי הושיט לי הרבי את ידו ואמר: 'נו, שהשם יתברך יאריך ימיך ושנותיך בטוב, בברכה ובהצלחה'.

"עדיין אני נרגש מהפגישה עם הרבי", סיים האיש את סיפורו, "ואני מנסה להרגיע את התרגשותי על־ידי הלימוד בספר 'אור החיים', שבזכותו חזרתי לחיים בעולם הזה".

077-9155552 בר"ש